

Gazeta se publica de 2 ori, si
Foarte scurta si se publica
Pretul este pe 1 anu 10 f,
pe dienii anu 5 f. austr. inla-
tul monarhiei.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Pentru tieri straine 15 f. pe unu
si 45 doideciel, or 3 galbini
si 3 doideciel mon. sunatior. Se
prenumerala tota postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD, co-
respondenti. Pentru serie „petit”
se ceru 8 cr. val. austr.

Nr. 32.

Brasovu, 18. Aprilie 1861.

Anulu XXIV.

Lefile amploiatiloru.

Mancamu ca se traimu, si nu traimu ca
se mancamu.

Regula medica.

Lefile pe care le avea in cei 11 ani din urma cele mai multe categorii de amploiai imperatesci, socolite preste totu, era ceea ce dicensiu noi romanii — bunisore; era insa si o multime de exceptiuni relative, dupa cum adica unii traia pe la orasie in scumpete si in lucsu nebuneacu, seu numai pe la orasiele si sate intr'o vietia simpla si ferita de lucsu, dupa cum earasi altii avea numai lefa seu si diurne, eara unii erau familisti, altii singuratiovi. Intr'aceea amploiatii sistemati aveau doue prospete totudeaun'a mangaitore: inaintarea in rang si — pensiunea.

Dupa sistem'a transilvana din comitate si din secuime tota acelea prospete inceta, amploiatii cu privire la viitorulu loru se vedu liserati in voi'a sortii; inaintarea depinde numai dela alegere, de pensiune nici vorba. Cu atata nu este de ajunsu; ci fiecare comitatu seu scaunu desige lefile asia, precum alla elu cu cale, intru atata, catu mai la urma pota se esa o diversitate fabulosa, ca de exemplu la unu tienutu judele primari ori vicespanulu se primesca cate 1500 fr. din contra la altulu abia 3 à 400 fr. Prete acestea alegerea este numai pe 2—3 ani; numai intre sasi este pe vietia.

Care va fi urmarea cea mai deaproape a desigerii de plati ticalose? Va fi aceea ca: seu oficialelor voru apucá mai totu pe manile aristocratiei celei mai avute, care va dice ca nu are trebuinta de lefi mari, precum vediuramn acest'a in scaunele Muresiu si Treiscaune, seu ca se va restaura earasi economia ciocolesca, precum a fostu aceea pana la a. 1848/9.

On. publicu se binevoiesca a medita mai de aproape asupra acestui lucru ce atinge pung'a si cutia fiecaruia din noi.

Romanii nu potu postu ca amploiatii loru se devina ciocoi grecesci, zapci turcesci, nici chiaru szolgabirai unguresci, ci ei trebuie se judece, ca auctoritatea ce dau oficialelor proprii, si o dau siesi chiaru, fara totusi ca se aiba trebuintia de a face din amploiatii loru idoli si pagodi, caroru se li se inchine cu facia la pamantu si cu manile incrucite.

Noi carii suntemu cu tropu cu sufletu pentru dreptulu de alegere, dorimt totuodata, ca in ramur'a judecatoresa alegurile se fia pe vietia — se intielege ca pe lunga conditiuni cerute de legi —, eara in ramur'a administrativa politica se fia pe cate cinci ani, pentru ca asia poporulu se pota avea ocasiunea deplina a'si manifesta opiniunea sa publica cu privire la portarea amploiatiloru chiaru prin esercitiul actului de alegere.

Lefile se fia moderat ficsate, totusi nu asia, ca amploiatii se sufera lipsa grea, seu se fia siliti a munci pentru publicu si a trai de ariea si cu atatu mai puçinu a lasa tota deregatorile publice pe manile oligarchiloru, precum este in o parte mare a sasimei. B.

Din comitatul Zarandului.

(Capetu.)

Dintre magiari a mai vorbitu D. Kozma Zsombor. Acesta aduse inainte articululu de legea dietale din Posionu dela an. 1836, prin care s'a decretat anecsiunea Zarandului cu Tiéra ungurésca, si dice ca asiadar legile Ungariei sunt ob/egatorie si pentru acestu comitatu, si prin urmare ca aici numai limb'a magiara pota fi cea oficioasa. — Era D. Jano Sándor, in favorea limbei magiare de singura limb'a oficioasa, se provoca la biletulu de mana din 29. Decb. 1860 indreptat catu cancelariulu b. de Vay.

D. conte Toldalagi, vrendu a impacà atatu pe romani catu si pe magiari, a disu ca se se enacie amendoue limbele, roman'a si magiara, de limbe oficioase in comitatu; magiara, pentru ca asia ar' posti legile; roman'a din respeptulu majoritatiei romaniloru.

Romanii mai ca s'ar si impacatu cu acesta propunere; ma chiar' magiarii s'a sculatu se combata pe contele Toldalagi, si disera ca ei (magiarii) nu se abatu nicidcum dela lege, si nu vreu se recunosc a/ta limba decat cea magiara de oficioasa. In specie Dn. Komáromi Ferencz dice, ca ar' si o anomalia a declarat doue limbe de oficioase, ca testurile a doue limbe nu potu fi deodata autentice.

Dupa acestea a cautat se mai respondu si romanii. D. Francu combate pe D. Jano Sándor, si dice ca biletulu din 29. Dec. 1860 e

indreptat catu cancelariulu barone de Vay, si acestu biletu nu se poate referi la comitatulu Zarandului, de ora ce acesta nu e incorporat cu Ungaria, ca nu exista nici o decisiune formalmente publicata, prin care s'er fi aneptat Zarandulu catra Ungaria. Apoi o atare decisiune numai in diet'a Transilvaniei se poate face.

Dominul comite supremu nu lasa pe Francu se atinga cestiunea anecsiarei.

Eara D. Dr. Hodosiu se scola si respunde la Dn. Kozma Zsombor, si dice intre altele, ca legea dietei din Posionu dela an. 1836 nu pota si nicidcum oblegatorie pentru Transilvania, prin urmare nici pentru acestu comitatu; pentru Transilvania e chiaru asia tiéra autonomia ca si Ungaria, si Ungaria nu este si nu a potutu si competente a aduce legi pentru Transilvania seu pentru o parte a Transilvaniei; aci stau doi pachanti facie in facie; ca se pota Ungaria luă ceva dela Transilvania, se cere si invioarea acesteia; ca legea Ungariei se pota si oblegatorie pentru Transilvania, e neaperatu de lipsa ca Transilvania se fia primitu acea lege in dieta legalmente constituita. Transilvania inse nu s'a invoitu se ceda Zarandulu la Ungaria; Transilvania n'a primitu legea din Posionu nici odata. Afara de aceea comitatulu Zarandului nici n'a fostu representat in dieta din 1836 in Posionu, asia acea lege e adusa fara inova irea Zarandului; apoi in acelu anu Transilvania nici n'a avutu dieta, si precum mai inainte asia si de atunci incocé Zarandulu totu la dietele transilvane si a tramsu deputatii sei.

Aci a observat unu magiaru din adunare, ca la an. 1839 Zarandulu a tramsu deputati si la dieta Ungariei.

Eara D. Dr. Hodosiu dice: asia este, dar' Zarandulu n'a avutu de aci altu folosu decat spesele ce lea platit u pentru deputati. (Impresiune placuta, si ilaritate in adunare.) Ci la an. 1837, 1841, 1846 etc. unde si-a tramsu deputatii? nu la dietele Transilvaniei? Asia comitatulu nostru prin tramsarea deputatiloru sei la dietele Transilvani, e arestatu in fapta, ca nu cunoaste legea din Posionu dela 1836, si vre a se tiené precum se si tiene de Transilvania, si fara voi'a Transilvani declarata in dieta nu va merge nici odata la Ungharia. —

D. comite supremu intrerumppe pe oratore, si i dice se nu combat a neecsiunea.

Ci oratorele dice: eu aducu numai fapte istorice inainte, si dicu ca anecsiarea nu s'a facutu.

Legile din 1848, prin cari s'ar vrea reactivata legea din Posionu dela a. 1836, nu sunt suscepute nici in diplom'a din 20. Octob. 1860, nici in bilettele de mana de acelasiu datu, nici in alte manuscrise si nici nicairi de atunci incocé. Apoi oei 12 ani din urma anca nu se potu imnorà; in decursulu acestora si pana in diu'a de astazi comitatulu nostru a statu si sta anca suptu administratiunea atatu politica catu si judiciale a jurediptiuniloru si dicasterielor transilvane. Intrebati pe oficiulu c. r. de aici, unde se tramtu recursele, apelarile, revisiunile, si cate alte berichturi? Dar', ca comitatulu nostru nu e anecsiat cu Ungaria, se vede si de acolo, ca precum audim ar' veni aici o comisiune regesca pentru saptic'a incorporare a acestui comitatu cu Tiéra ungurésca; ci eu sunt de parere, ca chiaru nici acesta comisiune n'ar poté realizá anecsiunea, de orace, precum amu disu, a. cesta anecsiune e conditionata dela voi'a dietei transilvane. Ci nici legile transilvane din 48 n'a decretat acesta anecsiune; er' legile Ungariei din acelu anu chiaru asia nu potu si oblegatorie pentru Transilvania, precum nu sunt oblegatorie cele din Posionu dela an. 1836; si apoi reactivarea legilor din 48, nici a celor transilvane nici a celor din Ungaria, nu e expresa anca nicairi. Asia pana la proxima dieta transilvana, numai diplom'a din 20. Oct. 1860, numai bilettele de mana, si numai manuscrisele ce au esit de atunci incocé pentru Transilvania, se potu aplicá si la acestu comitatu. — Aceste leamu adusu inainte si ca argumente pentru propunerea mea in caus'a limbei, si ca se aretu, ca noi nu ne potem declarà pentru legile din 48, si ca se aretu ca anecsiunea nu se poté face, pana nu o va decide dieta Transilvaniei, fiindu acesta anecsiune o intrebare de vietia pentru Transilvani'a.

Aci urmara aclamatiuni din cea mai mare parte a congregatiunei, dicundu: „asia e, noi ne tienem de Transilvania, asia vre totu comitatulu.”

D. conte Toldalagi, roga pe comitele s. ca se intrerumpa discusiunea si se enuncie.

D. comite s. dice, ca incatu pentru legi, vede, ca congregatiunea si-a luat de fundimentu diplom'a din 20. Octob. 1860. Eara incatu

pentru limba: „considerandu votulu majoritatiei, limb'a romana se dechiara de limba oficiosa pentru comitatului Zarandului — respectanduse si limb'a magiara.“

In catu pentru anecsiune D. comite supremu n'a disu nimica. — Noi credem in se ca protocolulu congregatiunei, e unu protestu formale in contra anecsiunei.

Dn. Jano Sándor rugă pe comitele supremu, că să-si spuna opiniea sea individuale incatul pentru limba, la care D. comite respuse: ca ar' fi de parere că, din respeptulu poporatiunei mai peste totu romane, protocolulu congregatiunilor generali se se duca numai in limb'a romana că autentica, eara in celealte afaceri ale comitetului si ale comitatului intregu se se observeze amendoue limbele.

Precum in contra deschiderei congregatiunei in limb'a romana, asia si in contra decisiunei pentru limb'a romana de limba oficiosa, au insiunuatu unii magiari protestu.

Dupa aceste congregatiunea a purcesu la alegerea comitetului comitatense. Numerul membrilor se desipse la 180. — Dn. Ribitzei dise, ca se nu se observe nici o proportiune, si asia se nu se desfiga ca dintre 180 cati magiari si cati romani se sia in comitetu. Bine,

Asia comitele ceteșe o lista, si toti, pe cati i-a cetitu, s'a acceptat de apti si buni. In decursulu cetirei in se, s'a mai diptat din partea magiarilor anca si altii cari nu erau in lista, si asia numerandu in urma s'a aflatu 189 membri alesi toti prin acclamatiune. — In urm'a acestei alegeri se scóla Dn. Ribitzei si dice ca in comitetu nu asta destulu de representata intelligentia magiara.

La acésta observa D. Francu, ca in comitetu vede destulu de reprezentate tóte clasele si interesele comitatului; ci déca place Domnului Ribitzei si va si si voi'a congregatiunei, apoi se mai propuna.

Asia Dn. Ribitzei a mai propusu pe vreo cativa magiari si s'a primitu.

Ea' D. protopopu Moldovanu anca a mai propusu pe vreo cativa romani si s'a primitu si acestia.

In urm'a acestora s'a aflatu 225 de membri in comitetu, si s'a decisu că mai multi se nu se aléga.

Pentru D. Ribitzei, care disse ca se nu se observe nici o proportiune, si pentru că se aretu ca unguriloru nu li s'a facutu nici o nedreptate, me simtiu detoriu a insemná aci, ca intre cei 225 membri ai comitetului sunt 50 de unguri, asiadar' mai multi decatul tóta intelligentia magiara din comitat. Apoi avemu a sci anca si aceea, ca in comitatul nostru sunt la 60,000 de romani, si abia 500 pana la 600 de magiari.

Cu tóte aceste D. Ribitzei si vreo cativa alti magiari nu s'a aflatu indestuliti nici cu cei 225 membri in comitetu; si de aci si-au luatu protestu a parasi adunarea.

Destulu i-a rugatu D. conte Toldalagi se remana, si se nu faca acestu scandalu, ci ei, Dn. Ribitzei et Comp., totusi spunendu ca 'si dau demisiunea din comiteta, a esitu din adunare cu unu sgomotu adeveratu ungurescu.

Aci se scóla D. Dr. Hodosiu, si aréta, ca domnii cari s'a departat din adunare n'au avutu nici o causa de a face acésta demustratiune, ci se vede ca domnialoru, pareca intielesi acum mai dinainte, ar' vrea numai se impedece lucrările congregatiunei, si de aci ale comitatului; deci propune că congregatiunea se'si continue agendele sale; comitetulu este alesu si la alegerea acésta a luatu parte si s'a invoitu si domnii cari s'a departat, ba acestia sunt si alesi in comitetu, si densii a si primitu acésta alegere; asia domnialoru déca nu voru vrea a luá parte in comitetu, voru avé de a'si dá demisiunile in scrisu; atunci apoi comitetulu se va intregi pe sine, si'si va vedé de agendele ulteriori.

Pe lunga acésta opiniune s'a declaratu in specie si D. c. Toldalagi. S'a aprobatu si s'a primitu de tóta adunarea — de romani si de magiari cu unu cuventu.

Dupa aceste se scóla D. Jeronimu Moga si dice, ca înainte de a se inchide congregatiunea ar' mai avé unu cuventu, si a vorbitu apoi cam in urmatorulu intielesu: Nu numai in decursulu acestei adunari, ci chiaru si eu ocasiunea conferentiei preliminari, si de alta data mai de multe ori amu auditu ca fratii magiari numescu pe romani „massa cruda“ (nyers tömeg); de merita romanii acésta numire — ceea ce eu o respingu cu tóta demnitatea — apoi cau'a acestei cruditatii o eredu ca zace numai in fratii magiari; cautati la trecutu, si veti vedé cu cata neumanitate a tratatu ungurii pe romani, si veti plange la starea cea de sclavie in care a tienutu ungurii pe romani. . . . Romanii că romani n'a gustat de cente de ani bunatatile constitutionalismului; ei au fostu servi — si totusi cautati la acesti servi, ca unu tempu de 12 ani, tempu de altmintrea forte tristu, a fostu destulu că se-i redice la gradulu de a poté rivalisá cu ungurii, cariau fostu totu in constitutiune. . . . Spuneti-mi, déca romanii in oate adunari a fostu ei pana acum, a aretatu vreunu semnu de cruditate? dar' cautati apoi la adunarile comitatensi pure magiare, ca ve veti intalni cu capete

sparte, ha veti dá si de omoruri! . . . Si apoi purtarea romanilor de astazi in acésta adunare, si éra purtarea fratilor magiari — spuseti mi care a aretatu mai multa cultura? o demonstratiune copilaréasca ce amu vediuto a magiariloru, séu cea liniste plina de demnitate a romaniloru, cari, petrunsi de solemnitatea dilei de astazi, si insusiti de spiritulu ce a vorbitu din oratorii romani, au cantatu numai cu o compatimire durerósa la acea demonstratiune? . . . Martorul ne e Dumnedieu, si o aretam si noi in sapta, ca romanii nu sunt crudi; ci marturisesc D. conte Toldalagi si D. Horváth, si ceealalti magiari cari sunt aci de facie, de merita romanii acelu epitetu de „massa cruda“? . . .

Erá la 4 óre dupa amédia-di. D. comite supremu, in considerarea serbatoriloru de Pasci la unguri, a anuntat adunarea comitetului comitatense pe 3. Aprile a. c., si congregatiunea a declarat de incheiata.

Asia a trecutu diu'a de 28. Martiu a. c. in Baia - de - Crisul. In articululu viitoru vomu vedé diu'a de 3. Aprile, precum si diu'a 10. Aprile — dar' pe scurtu si numai esentia —

Gemenulu.

Romanului din Desiu.

Honores mutant mores.

Proverbu de alu Iesuitiloru.

Жэрналъ „K. Köz'lony“ аре о фаталитате сингваръ къ тој кореспондингii сеи, по кари с'а сілтѣ а' къштира динтре romanii трансіевані:pare къ ар фи арпкатъ къ бобиї днъ еї,pare къ я къштатъ къ фъліардъ лві Diogenes, впвлъ ка впвлъ, тотъ ѿмені де ачея карији дн опініонеа рошаниоръ съпту къштири де тълтъ ши де карији romanii ар фи фостъ бвл' бвлкроши ка се скапе тълтъ маи наинте. Лас' къ впїи din еї съпту ши де ачея, карији декъ ацитаръ пептръ о іште впїоне къ Унгарія, кауса секретъ ера пътнай дн референцеде лоръ персонале, еаръ таи вжртосъ дн ачеа дн-препівраре, къ се афла съб брешкаре черчетърі; еаръ алдъ съпту де ачея, карији тотъ дпалта лоръ штіндъ политікъ о съръ din кътте впш жэрналъ впгърескъ, ши din черквъ кътърел фамилъ де алъ паціоне дн каре аш інтратъ, пептръ къ къ лектъра де кърці маи бвл' де кътъ съпту еї дпшій, пз аш штітъ а се окна пічіодатъ, еаръ рошпеште ле есте ръшино а чіті чева.

Romanval' din Dejă se гине de категорія din үртъ а къртілоръ лві Közlöny, прін үртаре не вине съ'і компътіміш чествіа ши пептръ ачеста „аквісідіоне.“ Дптр'ачеа K. дн вржста есте, дптребе'зъ лвтса пе елъ дпновій, пептръ че пз шиа къштиратъ маи бвл' къпоштінъ де ѿмені; събскріслъ ме ведъ констрјонсъ ез дпсвті а'мі траце съмо къ рошанълъ din Dejă (пропrie din Франца).

Ціаі пропхсъ Домпъле а пе да дн прада пшпнорелоръ партіеи терористиче, пе mine, пе верблъ-тълъ, редакторълъ ачестеі Газете ши пе чеі doi архіереі; ціаі пропхсъ таре ши вжртосъ а дппнері ши а дпфера*) пе тоји детерминагії автъръторі аі лівертъшії націонале рошпешті ши пе комбътъторії ачеліи шонстры фюросъ, пе каре Dta дпк' пкшешті копотітвдіоне, пептръ къ къ тóть първата Dtale штіндъ дпалтъ де дрептърі, къ кареа те дпгънфі актъ а треіа оръ (Közlöny Nr. 62), пз аі ажкисъ пічі тъкар се штіл дефині респікатъ че есте о адевъратъ констітъдіоне.

Лвтса крде къ аі апзкатъ пе ачеста кале інферналъ пштнай де къндъ аі автъ кътпліта ненорочіре ка се вій ши Dta la конференда національ din Сіїїв, вnde коннаціоналъ поштрі авръ трактълъ філъ де а те алеці дптрре секретарії адшпрірі, апои ши дн комісіоне, пептръ ка прін ачеста се те пшпъ ла о пробъ пошъ, ка се веъзъ декъ деша 1848 дпк'бче а маи рътасъ врео үртъ де рошанъ дн Dta. Проба рееши тіншнатъ. Andatъ a doza zi aі сімпітъ къ ешті компромісъ пшпъ днъ къркі дн окіи патронилоръ ши аі фамиліеі Dtale. Аі венітъ апои la mine, аі допітъ ка се'ні ворвешті дптрре патръ окі. Ціаі дедесъ біографія, міаі adscsъ амінте де аниі копілъріеі поштре, апои de зілеле de къндъ атърітъ ши дпгріжатъ къткъ ка жэрістъ абоолтъ ши адвокатъ ченсвратъ дптрре впгърі пз'ї потеаі къпъта пічі о събсістінъ, аі венітъ la mine дн Брашовъ (1838?), вnde шч. . . ; дн челе din үртъ къ — къ ажкторілъ рошпілоръ Budai ши Juhas aі дптратъ дн пшпъ дптерътесъ пела тесавраріатъ, пе каре о тъпълі пшпъ дн астъзі, о бвл' пшпъ дптерътесъ — се дпделеце пе нэгръ-галбінъ дн калітате де тетбръ алъ кътъръ трівнапаі дптерътесъ астриакъ пегръ-галбінъ; еаръ апои дн үртъ зілеле, днъ че апзкасеші а те ши сървта . . . , аі ешітъ ка: Ծніспеа, ши маи рогатъ ка се пз те опшнъ еї. Ціамъ респінсъ Dtale ка ши тутроръ впгърілоръ, къ ез деопредъзесъ

*) Фіндкъ пз къпошті віне літва матернъ, афъ дн літва касеі Dzmitale, къ а дпфера дпсемпъ meg бelyegезни. —

злігна Трансільванією къ Угорія, къ пъ афлъ пічі о казсь біоп-
квальнатъ де а не спарце ної романії капетеле пептру се ѿ
зонтра еї, чи къ фіндъ астъдатъ злігна сіопітъ къ о руптвръ
отаъ а Угорією де кътъ Австрія, есте пъті трёба пептілоръ
ші а злігнілоръ, карій аж ліфератъ Трансільванія да пептіл, ка съ
о тъчеле злії пе алдії пептру джнса, еаръ ної съ пе ведемъ де
секрареа есіотіпде! постре падіонале, ка съ пъ таї фімъ рес-
інші дп категорія евреїлоръ ші а ціганілоръ. Денъ ачестеа т'аі
ватъ де тъпъ ші таї префектъ къ ешті indectivatъ къ опіні-
ше тае. Дліт'ачеа еї авші окасіоне де а та пептрунде ші а
севрва къ о севретъ дререне севлєтескъ, къ Dra ешті totъ ачела
треа да 30. Mais 1848 ръкніял дп Клужъ кътъ потеаї дп кон-
тра падіоналоръ ші ажтаі а тероріса пе біетвлъ епіскопъ Іоанн
етені, пептрука се пъ кътезе а ве кълка пе зоіз, ші еаръші
тъ ачела, кареле пе кътъ о'аж зінктъ романії дп тъпії къ ар-
сле дп контра партії терорістиче, пъ аї дпчтатъ а пропага-
секраріз ші десперадіоне п'інтре дъпши.

Дп алъ zи de wedingz а'ї трътісъ да mine пе зпѣ алъ
рлатентаръ ка съ'мі атерінцъ, къ дікъ еї пъ воіз се рекв-
скъ лецие злігнешті дела а. 1848, съ штікъ къ се ва фаче о
пептру греа дп конферінцъ. В'амъ спс'о верде пе да 9 бре-
нінідза, фачъ ші къ ачелъ върбатъ ресолютъ, каре дпкъ ве це-
зъ дп градвлъ челъ таї дпвітъ, къ оріче руптвръ съ се факъ,
р' еї конвікціпі ші пріпчіні де въпзаре пъ амъ. —

Де ачі алъ шерсъ къ тої дп конферінцъ; алъ чітітъ про-
твдъ леци електорале; л'аді дісектатъ 2 бре зінктъ; алъ ствалъ
і елъ апаке де ді артіклі ші іаді касатъ къ тотвілъ. Конферінца
фынъ ачеха кончесіоне ла врео оптъ інші, пептрука са пъ а-
чеха токта есінца відеа падіонале.

Дп зрмътіреа zи се автентікъ протоколвлъ еаръші дптре
зідіе de обсерваціоні, фъръ ка се фіці потятъ реєши а ре-
єрна прінчіпіле конферінцъ. Ші тотвілі аї автъ Домпвле M.
зітіа ка се зічі дп Kozlony *) къ еї аші фі фалсіфікатъ про-
толвлъ! Boindъ къ ачестъ падевъръ а та ліфера пе mine
зівніріл падропілоръ Drale, аї дпфітъ тъшкътвра 'ці веніпісъ
прешедінці, дп секретарі ші дп конферінца тогъ. Токта
ітвъ ачестъ еї зіатъ деспрецітъ скорпітвріе, фіндъ сінгвръ къ
съ'ді віпъ de капъ de aipea, пъ зіатъ респіпсъ дп п'блікъ;
гр'ачеа „Телеграфблъ романъ“ та а трътітъ дпнъ кътъ аї
рітатъ. Къ атъта потеа се'ді фі de ажвісъ; — дпнъ ачестъ
de ачі пінте Dra тъчереа обсервавъ din партеа таа дп локъ
о ісі кътъ о ар' ла опі каре отвъ къ крееріл дптрещі, ка діс-
шілъ алъ калютпілоръ, таа дпквръшітъ а пе дпжхра ші таї
тарте **).

Ачестъ дшштіпівъ а Drale кътъ mine mia венітъ къ атътъ
і пеаштептать, къ кътъ кваетъ дпнъ спнне, кътъ прекватъ еї
ані 22 дпкічо пе алъ статъ пічі дптр'спіл фелъ de реферінцъ
Dra, аша пічі театъ вътъштатъ вреодатъ къ фапта опі прін-
жні.

Малдімеа матеріалелоръ каре аштептъ пе тімаа педакціоні
ші таї кврънда п'блікаре, п'мі іерть, токта дікъ аші ші воі,
ші окспа преа лвпгъ къ преціоса персопъ а Drale, ка съ артътъ
ліквілъ дп моділъ челъ таї респіпторъ, кътъ тотвъ че аї скрісъ
Kozlony din 17. Марців есте пъті зпѣ ширѣ лвпгъ de ве-
деріръ, афаръ пъті de зпѣ сінгвръ п'блікъ, кареле есте, кътъ
авеаі тімпі de а та окспа къ лвкъръріе конферінці, пептрука
, ерал фіртіе окспатъ пе аіреа. . . — Дліт'ачеа дп-
мітъ, къ дікъ фаталітатеа ва воі ка се пе таї дптълітъ
одитъ атъндоі дп врео адніаре падіонал ромъпескъ, ла о
тініа окасіоне дпнъ воі фаче даторінца спре депліна Drale
зітіре.

Съ тречетъ ла артіколвлъ Drale din Kozlony 20. Апріле
data din Dеждъ, еаръші п'ліпъ de ефронтърі.

Марторъ дпнъ есте п'блікъ дптрегъ, марторъ дптрегъ дп-
кітъ алъ Фьгърашвлъ, кътъ ші дпдакторвлъ ачестъ жърпаль,
къ еї пічі одатъ пъ алъ скрісъ de врео протекціоне про-
б персопіе таа din ачелъ дістріктъ. Де аж скрісъ дпсъ алді
іре ачса дптрещівріе, пъ почв се штікъ, къ пъ та афлъ пеквр-
ъ акасъ ші а дпдакціоне. Чееса че штікъ есте, кътъ п'блі-
ротъпескъ ціа каліфікатъ артіколвлъ ка деплініаціоне а
зополітвлъ ші а таа la п'блікъ злігнрескъ, еаръ алъ доіла
ленопідіаціоне асніра епіскопвлъ And. B. Шагна ші тъбій ар-
мі ка зпѣ атентатъ топралъ; еаръ еї театъ деспрецітъ ші
еїш ші а доза бръ.

Не племпешті дп фачъ тіе ші върв-тълъ дпдакторвлъ къ алъ
реакціонарі. Dra, каре dela 1850 п'ліпъ астъзі аї тъпкатъ
і грасъ таа реакціоне, кътезі а пе фаче пе ної реакціо-
, карій алъ фостъ сакріфікації лібертълії падіонале ші консті-

твціонале?! Аша, алъ къ реакціонарі ео ѿ din зеіръ, алъ даі
къ пічорвлъ дп левлъ тортъ, та фаче севітоіз ші алерпі де-а
фуга дп лагървлъ дп кареле аї фостъ да 1848. ші адекъ, кътъ
се зічі ромъпешті: ла п'лічітъ дпнайт. — Dезе, че таї контрастъ дп зінеле карактере! Але:

Leur conduite si conforme à leur morale serait à mon
gré seul capable de décrediter leur doctrine. (Frederic au
Voltaire.)

Тречі Domпвле тречі; пътіл се'ді іої преа біпе сіма, къ
„стъпнії“ Drale de а къ та сіптъ франці din doї таці ші дінтр'о
татъ къ чеі пе карій дп авші дп ачешті зеіръ anі din зрмъ ші
къ діл dictiпе пътіл фракілъ ші mariapka. Odатъ 'діл веі adзче
амінте de къвітеле mele. —

Алте сектірі ці ле ертъ еаръ. Въдъ къ та діл de зпѣ тае
ізрістъ; конфенці адекъ пе адевъратвлъ ізріотъ къ параграфіствлъ,
се ѿ пе дім'а Drale къ патваріствлъ; дінспіл de лъпа капріпъ, пъ
вріе се прічені че дпсътъ дп лімба Drale szolga ші біро ші
тіо дпторточі дпнъ поименіatura latina: vice-judex nobilium, каре
дпсъ аре ші алъ оріціе ші алъ септіфікаціоне. Дечі трекъ
ла партія чеа таї калютпібсь а бърфелоръ Drale, дп кареа та
бъкврі, къ Edvardz Bах комікарівлъ ad-latex din a. 1850 а дп-
кісъ Газета ші пе mine таа „despoietъ (megfeszottta!) dela ре-
дакціоне, пептрука прекват аї еаръші франціа се о спіл п'блікъ-
лъ Drale, ашв фі п'блікътъ брешкаре тінчні. — Ші апоі
ачестъ отвъ дпкъ тотвъ вреа а таї трече de ромъпешті! Еї sine,
еї дпсъ тауцітескъ жъратвлъ таї пеамікъ, къ дпкаі датъ ока-
сіоне de а ворбі одатъ дп фада п'блікълії деопре дптжтпіареа
депртърії тае дела редакціоне, апоі а'лі ласа пе ачесга ка се
жъдече дптре тінс ші дптре асніріорії таї.

Dенъче дп Октябре a. 1849 алъ скъпатъ din робіа рес-
ескъ, т'амъ ре'пторсъ din есілів дп патріа таа, тої атічіл та-
тъ провокаръ ка дп ачеліа таене de о кріс сіпремъ се
ре'пвієтъ Газета ші Фобіа. М'амъ сіпвсъ воіпці коміке, de
ші дптре гревтъді колосале, пе къндъ патімелі ресевпітбріе
дпвовівра пептруліе челоръ таї тауці компатрію de тогъ класа
ші падіонеа. Квръндъ дпнъ ачестъ алъ автъ ачелъ десастръ ка
съ'мі піче да тъпъ:

1. Инстркціоніе оекрете къ каре венісіе в. Волгемутъ дп
ціера постръ.

2. Планъл Ізі Bах de а церманіса дптокта прекват Кошт
ет Комп. се апкакасерь а mariapca.

3. Планъл зпів кътпітіе котері de а тіжлоі kondamна-
реа ла таітре а лві Аксенте, Іапкъ, Баліп ші дпкъ а къторвіа,
кътъ ші есілареа фостілоръ тетбрії аї комітетвлъ. (Bezi ші Sieb.
Bote de ne атвпчі.)

4. Нътеле ачелора карій аї деплініаціатъ дп Цера ромъ-
пескъ ла цепералі ресешті пе таї біне de оптъчечі ромъпіт
трап-
сіловіті totъ бітені de літере, карій апоі тої фесесеръ арпкаці
прін темпіде ресешті ші чокоіешті, съв претестъ, къ ар фі зіптъ
къ злігнрі *).

5. Проектъл десфіпцірії рецімептелоръ ромъпешті кон-
фініаре ешітъ дела D. Bederec et Комп.

6. Исторіа зпів фьртъ дпсемпітторъ пътратъ прін брешкари
атплоіаці. (Докзімітеле респектівіе таї сіптъ дпкъ ла тъп
таа). —

7. Исторіа зпів богате пеггудіторії къ съпце ошепескъ, ad.
къ рекрвці.

Din тоге ачестеа шепте секрете ресфірареа челі de
съв Nr. 3 пе сіферіа пічі о атвпаре, Аксенте се афла пріпсъ,
Іапкъ скъпасе пътіл деокамдатъ. Дліт'ачеа таңації карій сі-
скрісесеръ петідіонеа пептру кішмареа ришілоръ таї авеа дпкъ
трече тае. Періквлъ дра дпведератъ.

№ алъ тъкітъ; алъ скрісъ, алъ стрігатъ. Акторітъде
тілі тае de атвпчі с'аі дпчеркатъ а'мі ітпвне тъчере. (Алъ
еаръші ла тъпъ респітівілъ протоколъ, кървіа дпкъ'ї ва вені
тіппвлъ). Дп челе din зрмъ алъ фостъ депртатъ дела педак-
ціоне „wegen Halbstarrigkeit“, прекват се зічі дп опінъчніе;
аша, пептру чеесіа, къ каре алъ воітъ се скапъ пе фада
mei дела таітре.

Еаръ ачестеа mi с'аі дптжтпілатъ дпнъче 'mі передпсемъ ші
авеа къштігать къ сідорі крвці.

Её алъ къзатъ; таї тързіл се възбръ констражпші а се
ретраце ші ачей върбаці романі карій діпса да лвигъ дп Biena
ші дп Сібілъ; еаръ пе зрмъ къдеїї постре, престе ріпіліе ал-
тарелоръ таңегзітре ші — престе тортітеле челоръ падрвзечі

*) Nr. din 17. Martiu.
**) Kozlony din 20. Aprile.

*) Её ші алді къціва алъ автъ опореа есчепріональ de а петрече
жъ тае реакціонарі де атвпчі с'аі дпчеркатъ а'мі ітпвне тъчере. (Алъ
еаръші ла тъпъ респітівілъ протоколъ, кървіа дпкъ'ї ва вені
тіппвлъ). Дп челе din зрмъ алъ фостъ депртатъ дела педак-
ціоне „wegen Halbstarrigkeit“, прекват се зічі дп опінъчніе;
аша, пептру чеесіа, къ каре алъ воітъ се скапъ пе фада
mei дела таітре.

miл фптре та здї виї ші реквпоскъторі с'аў дпълдатші къте впвлш de ачеіа, карі спре а фпвепіна ші таі кмплітш пхарвл каламітъці фраділорш сеі, ла каломнш шаі гдаоце ші саркаствл інферпалш, еаръ ачестъ о фаче фп фаџа ші фп авзвл впні пвлікш къ тотвл отрънш de історія свферіндепорш поастре. — Dómine, пні пнне іші искатвл ачеста.

Зерпешті, фп Dзminica Флорілорш 1861. Г. Баріць.

Тръсврі din віёда-не констітюціонарі.

Apadš, 31. Марті n. 1861.

(Хртаре din Nr. tr.) Левенд пре ачесті треі комітеторі ла кріткъ, єсь преоге калітъціе лорш контраотъторів реоглатат. Акш се ворбімш пнтаі de:

Арсеній Чертковіч, кандідатш ротъпілорш, ші алевсл вблегатш, нз оа арътатш пнп' акш de вр'вп' атаре ротентум ingenium, чі таі твлш с'а ціннш de чеата кавалерілорш. — Отвл фпсе е фпкъ тіпърш, аша даръ зічетш деспре елш къ: „поте фі“; елш аре терітвл престе чесалалді комітетш, къ е 'амікл велкітатш алш егаль фпдрептъцірі а падівалітъцілорш, ші алтквт деспре ввпъ-са се траце din съпцеле Брълковеанілорш din Цера ротъпіескъ; с'а сокотіл пріп ротані а фіре о-твл тімпвл de azl, ші ка ъстфелі опріжиніндасе а ші резштш. — Dee Dzeš се нз не фімш фпшелатш фп елш! —

Ші къ ачестеа мі-ашів фі фпкеітш матеріа, дар' фіндкъ дела кореспонденда-мі фпкеітш фп Nr. 4 al Фбіеі пімікш п'амш таі рефераатш on. пвлікш ротанш de ne la noі, тъкарш таі твлш локріл de фпсемпітате с'а фптквтілорш ші de атвпчі: awadarъ воів арпка о ревістъ ші фпдерептш, кваетш къ нз ва фі de присов. — (Ва дрта фп Фбіеі)

Брашовъ, 30. Апріле. (Ревістъ ренеде.) Пнп' фп то-тепеле ачестеа аветш штіріле таі фпвліт сеі таі скрте din челе таі юлте комітате ші скаже але Трансіланіеі ne зnde аш декресі реоглаціоніле. Чеа таі прбспеть ші тотшодатш чеа ші інтересант штіре о аветш din ачел комітетш, кареле атът din пнпт-де-ведере стратеікъ кътш ші політк ші падіонал трече din веікіе de кеіа Трансіланіеі, адік — коштатвл Албені де жос (фп алш кърві теріторів овп' четатеа Алба-Іаліа, орашеле Aієдвл че есте капітала коміт., Блажвл, Вінцш, Тейшш, Златна, Абрдвл шчл. къ твлші лорш). Фп ачесті комітетш, фп кареле попорітія ротанш кътш чесалалтш е ка 9 ла 1 ціннш din 25. ші 26. конферінш de комітетш, а фостш престе пнтиш ка бър-баді de штінш ші капачітате аі ротанілорш се фпвоібокъ ка тетбріл аша пнтишлі комітетш din a. 1848, дечі ротаніл дес-пнндш протестш сеі ретрасш пе ла локзіцеле лорш. Ротаніл адікш п'аіш воітш ші п'аіш потвтш реквпште de легалш пе комітетш вп-гврескъ din 1848 ші алш червтш о конгрегаціоне цепералъ din фоштіл побілі ші din непобіл — ачестія пе льпгъ чесовлі штітш — кареа се аіш се алэгъ репресентанія комітатвлі, а къреі чеа таі деапропе афачеро ера се філ алецероа фічіаліорш. Афльш тотшодатш, кътш ротаніл din ачел комітетш ар фі десперініаці а нз пріїмі фптре ачелое фппредіврілі пічі впш фелш de офічік пвлікш. — Ротаніл албені алш десов адекш певоіндш а о п'їді кътш алш п'їділі пе аіреа, копсечіншеле пріпчівілі пострі падіонал пнп' фп капетш — біне. — Чи деспре ачестеа таі пе ларгш Nr. віторш.

Фпкеіндш din тіте къте штімш пнп' акш, пе сеітьш таре, къ організаціоне фпсіліатш дела 18. Апріле фпкоче піте се цінш de жоі пнп' таі апоі —

— Еарна фпкъ тотш нз ва се пе пърсескъ; астълі ав-рътш еаръші о пінсбре сплібератш. Речеа тімпвл фпкірдш ші таі сеіш предціріле тіжлочелорш de відгітш. Котерчівлі еаръ фпчесе а съфері.

Мрещ-Ошорхеіз, 15. Апріле n. Астълі се цінш аічі фп бесеріка г. к. първостасш пептріе пептвріорілі епікотш Ioane Лемені. Нарте лааръ атът преодітія кътш ші професорітія рот. кат. къ Dn. diректорш фп фрпте; ші тіперітія фпкірдш кастрвл, pedikatsh фп опбреа репвсатвлі; тацістратвл, комітатеа, преодітія елвітк къ корпвл професорал ші колеів-ліш ші фптре фрптісе кътврі корале се філі ачестъ опбре фъ-кът ші терітелорш ачесті върбатш. Двп' квітш о десперініе къ гр. Моріцш Lazар фп фрпте терсе ла протопопвлі ші фп квітші але се реітпроспітш dopinca de фрпцітате къ падіонал ротанш по-тінш odixnш егерп' терітатвлі ачесті върбатш „а кърві по-тінш къ admіrare пъстрате пнп' ла бра торце се le обсервазе верче адевератш філ алш патріеі, фіндкъ елш алш арътатш калеа пе каре ътвілш ротанші потвтш фіl demnі фіl ai къреі патріе ші е-терп' алш odixnш фп локашвліе лаімінш!“

Аічі фпкъ се рестаураш комітатвл пе басеа чеа фпцелесі

фптре еі ші аштептътш о рефераатш din пнпт-де-ведере алш фрпцітатеі, ка кътш с'а сеікватш репресентареа попорвлі ротанш de акло, каре е фп пнтиш таре коілдрептъцітш.

Дела Xida ni се фаче кпоскватш, къ двп' че D. бар. Вензені комітоле Солпоквл de тіжлоч фіні рестаураціонеа чеа есемпляр (vezio фп Фбіа війтбріе) аноі с'а пнсіш да шнп' din ротанш din Dрагш, карії къ спесе гратіс съ се трътітш ла Песта фп каса впнівні. — Ве адкк' амілте, фраділорш, къ сеітш тіппірш фп карії політіка се сервеште de чеде таі інфернал тіжлоче пнтаі ка се пнть рееші ла скопш, фъръ прівіре ла адеверш, дрептате ші оменітате, ба с'а фъкватш пеліціврі стрігътіріе ла черві, дект' с'а пнтиш фпшела чеі! лесе крептъторі. Сіціледе коміт-тъцілорш с'а фпннатш ші с'а фъкватш апоі фп пнтиш таітврорш коміпелорш ачелорш пепревтврорш пнпсіорі ла локріл таі фп-папле фп пнтиш таре, фпсе тотш одатш ші спре ревлш ші пері-квіл ворш. Токма ші фп комітатвл ачеста се порхнірш ші квілесеръ тіте сіціледе дела коміпітъціл ротанш, ка тіте, къ еле сеітш пропріетатеа коміпелорш, ші ка атаре пнтаі коміпітіш ші ачеіа фпнштеа кърора піміка нз е съптш фп політк, лі о потвтш рпні. — Порхнірш дела Nagi-Каролі вілш тотш фп літва таіарш. — Алді възвтш ренегацілорш фрпцітате?!

Дела Солпоквл інтеріорш ші комітатвл дѣбъчеі аштептътш релационе фіделъ деспре тотш декресшл лакріл ші деспре лапта че о'аіш лаптатш, ші се ва лапта къ недътіріе шнп' фіні, къ віёду нз вомш аве фъръ de лапте тарі констітюціоні, ші фъръ фпгрдіре din тіте пнрціл, къ впіреа таітврорш ротанілорш ла впш квітш. Ачестъ лаптъ de пнп' акш пе салвзш опбреа ші ne dictiціе ne върбаций чеі крепінчоші падіонеі ші патріе. Съі лісітш de иміаціоне пептріе посторітате!

Комітатвл Xvіd ореі фп конгрегаціоне стріорді-пари din 25. Апріле с'а констітвіг провісіорі, двп' калаподвлі коміпітъцілорш съсешті? — ші фптре 51 de офічіалі се den-тірш 25 de ротанш. Інсіе декресшл ачесторш рестаураціоні таі твлш арбітрапіе ші абоолгітічіе, дект' тіперітіоніе ші ле-голе теріт' а фі фп тотш еостінсіонеа пвлікітш, ка пе ворш серві de шкіль пептріе війтбріе, ка се штімш къ фп політк шіредіа жокъ чеа таі таре ролъ.

— Фп Коахалтш, фп Шігішбріа пічі впш ротанш фптре офічіалі, ка ші фп Нокрічш ші Чікк-таре. Dіалома din 20. Окт. ші білетвлі къ стрътвтіріе адкк' тъєтіріе аш ресасш елшате. пептркъ ші сашій ші таіарш се дінш тордішш де дрептвріе лорш овпрешатічіе.

Акш тнп' поітшне се ва фаче діспвсъчіоне пептріе але-дереа десперініорш ла діетш, опі сепатвлі імперіал. Таіарші ші сасії нз ворш трътітш? Ротаніл фп minорітате фіндш таі пе тотш локріл ті къндш ар' врэ нз ворш пнтиш трътітш, ка нз ворш пнтиш рееші къ алецероа лорш ші нз алш пнп' фптр'о парте пічі фптр'аль тврзш тітвіеі атрътвріе пе каре съ шілш пнть апера пептріе сіні, апоі къндш се ва адна конгресшл цеперал?!

Кроації веріфікъ фп dіегъ ші фп 25. се отърж, ка съ се чёр' актвлі de аддікіре а рец. Ferdinand deoceбітш пептріе dieta Kroації фіндкъ ea се дінш de съверапъ фадъ ка dieta Бугаріеі.

Сървії се отържъ аші трътітше допіншле формулате ла Bien спре а се пнп' фптріе пропвсъчіліе рецешт, еаръ ла Песта се в трътітш пнтаі впш меторандш пептріе фпформтвчіе.

Dіn кропікъ амінтімш, ка се къндш Фрапца 'ші адн матеріа de рескоі la Lionш, Marsilia ші Сабадіа, фп Тсріп рееші Гарібалді фп парламентш къ проектшл претінш, каре фі ка съ се реорганизе артата волонтіріорш ші съ се артезе попорвлі італіанш. Парламентвлі двп' о фпделвпгъ ші стомотіс лаптъ фптре Гарібалді ші Кавврш, прімі къ таіорітате, а ла ф конідераціоне проектвлі лаі Гарібалді, ші аша се фппшкарш ерьші ачестеа 2 персоналітъці імпітіріе. Гарібалді се десе la Kom

Ла Тсрія се трътітше Омер Паша ла Ерцеговіна фп конті таітепегрепіорш, сеітш къ періквлі нз се квртъ чі крещт таітепегрепії се афль 10 тіл артаді пе пічорш de вътаіе ші гр вітезъ кътш Спіда, спре а'ші къштіга впш портш фп Адріатік Рескоіа фпкъ нз е даетрітш.

ТЕЛЕГРАМДЛ ГАЗЕТЕЙ.

Алба-Іаліа, 27. Апріле. Алалтієрі фп Aіsdш фі ко-ферінш прелімініаріз. Ротаніл претіншле конгрегаціоне цепер-лъ; таіарші пнтаі рефлігреіеа комітетвлі din 1848 пріп сі фпсіш. Ротаніл протестарш фп контра ачестеі апквтврі.

Алба-Іаліа, 29. Апріле. Фп Aіsdш конферінш прелімініарш ресасш філіа рецешт. Таіарші вреаі пнтаі комітет din 48 рефлігреітш пріп сіні. Ротаніл претіншле пнп' фі конгрегаціоне цеперал, ші протестарш къ епіріз фп контра філіа реціріеа комітетвлі din 48. — Аксенте.